

Pravidla orientačního běhu

Sekce orientačního běhu Českého svazu orientačních sportů

"Sportovní čestnost by měla být vedoucím principem při interpretaci těchto Pravidel."

Obsah

1 Obecná ustanovení.....	2
2 Definice.....	2
3 Fair play.....	3
4 Typy závodů.....	3
5 Organizace sportovní akce a odpovědnosti.....	4
6 Prostor sportovní akce.....	5
7 Kategorie.....	5
8 Rozpis.....	6
9 Přihlášky.....	7
10 Startovní pořadí.....	7
11 Pokyny.....	8
12 Závodní tratě a jejich parametry.....	9
13 Prostory s omezeným přístupem.....	10
14 Popisy kontrol.....	11
15 Mapa.....	11
16 Kontroly.....	11
17 Označování závodních průkazů.....	12
18 Vybavení závodníka.....	12
19 Start.....	13
20 Mezi startem a cílem.....	14
21 Cíl, způsob měření času.....	14
22 Výsledky.....	15
23 Jury.....	15
24 Porušení Pravidel.....	16
25 Protesty.....	16
26 Odvolání.....	17
27 Reklama.....	17

Nedílnou součástí těchto Pravidel OB jsou i následující Směrnice:

- [Směrnice A: Ověřené systémy označování závodních průkazů](#)
- [Směrnice B: Prostory s omezeným přístupem](#)
- [Směrnice C: Disciplíny orientačního běhu](#)
- [Směrnice D: Závodů WRE](#)
- [Směrnice E: Závodů kategorií s nevýkonnostním charakterem](#)

1 Obecná ustanovení

- 1.1 Sportovní čestnost by měla být vedoucím principem při výkladu těchto Pravidel.
- 1.2 Tato Pravidla orientačního běhu (dále "Pravidla") jsou závazná pro sportovní akce a závody v orientačním běhu (dále "OB") zařazené do soutěží sekce OB Českého svazu orientačních sportů (dále jen ČSOS) nebo oblastních soutěží v OB a pro další závody, při kterých lze získat soutěžní licenci dle Klasifikačního řádu sekce OB ČSOS. U ostatních sportovních akcí a závodů v OB, pořádaných sekci OB, jejími organizačními složkami nebo oddíly, kluby či kroužky sdruženými v ČSOS, musí být případné výjimky z těchto Pravidel uvedeny v rozpisu sportovní akce.
- 1.3 Tato Pravidla jsou doporučena pro ostatní sportovní akce a závody v OB pořádané na území České republiky jinými právníky nebo fyzickými osobami. Závody v OB zařazené do soutěží Mezinárodní federace orientačního běhu (IOF) se řídí Pravidly IOF ("Competition Rules for IOF Foot Orienteering Events"). Pro závody řazené do světového rankingu (WRE) navíc platí ustanovení směrnice Závody WRE.
- 1.4 Součástí sportovních akcí a závodů v OB vypsaných podle těchto Pravidel mohou být závody kategorií s nevýkonnostním charakterem (např. fáborkové tratě, kategorie pro začátečníky), pro něž se tato Pravidla použijí v přiměřeném rozsahu. Odlišnosti od ustanovení Pravidel jsou popsány ve směrnici Závody kategorií s nevýkonnostním charakterem.
- 1.5 V podrobnějších dokumentech, jako např. Soutěžní řád či Prováděcí předpisy k soutěžím, mohou být uplatněna další omezení nad rámec znění těchto Pravidel. Naopak v takových dokumentech nelze použít mírnější podmínky, než jsou stanoveny těmito Pravidly, s výjimkou těch ustanovení, u kterých je zmínění explicitně povoleno.
- 1.6 Všichni účastníci sportovní akce se jí účastní na vlastní riziko.
- 1.7 Účastníci sportovní akce jsou povinni se řídit těmito Pravidly. Neznalost Pravidel neomlouvá.
- 1.8 Tato Pravidla orientačního běhu vstupují v platnost dnem 1. února 2026 a nahrazují předchozí Pravidla OB platná od 1. února 2022. Pravidla lze měnit a doplňovat v souladu se Stanovami ČSOS.

2 Definice

- 2.1 **Sportovní akce** v orientačním běhu (dále jen "sportovní akce") je akcí, při které probíhají závody jednotlivých kategorií.
- 2.2 **Závod** v orientačním běhu (dále jen "závod") je závod jednotlivé vypsané kategorie na příslušné trati. Závod je podmnožinou sportovní akce.
- 2.3 **Závodník** je osoba, která je přihlášena k závodu nebo odstartuje do závodu.
- 2.4 **Kontrola** je místo zakreslené v mapě a označené v terénu, kterým musí závodník projít a průchod označit do závodního průkazu.
- 2.5 **Trat'** závodu je souhrn kontrol a úseků mezi startem a cílem, jimiž musí závodník během závodu projít.
- 2.6 **Délka** tratě je součet nejkratších realizovatelných vzdáleností mezi startem, mapovým startem, jednotlivými kontrolami v předepsaném pořadí a cílem, respektive jejich průměty do horizontální roviny, přičemž povinné úseky se započítávají ve skutečné délce. Při výpočtu nejkratší realizovatelné vzdálenosti je nutné se vyhýbat nepřekonatelným překážkám (např. jezera, budovy, nepřekonatelné srázy). U závodu s volným pořadím kontrol se předpokládá průchod závodníka kontrolami nejrychlejším možným postupem.
- 2.7 **Převýšení** závodu je vzdálenost ve vertikálním směru, kterou je závodník nucen vystoupat na ideálním postupu.
- 2.8 **Kategorie** je podmnožina množiny závodníků omezená zpravidla podle pohlaví a věku.
- 2.9 **Účastníci** sportovní akce jsou závodníci, pořadatelé, trenéři, doprovod závodníků, diváci, novináři a další fyzické a právnické osoby, které byly pořadatelem na sportovní akci pozvány či se souhlasem pořadatele poskytují nebo zajišťují služby účastníkům sportovní akce.
- 2.10 **Pořádací orgán** sportovní akce je zpravidla vypisovatel nejvyšší soutěže, do které je zařazena většinová část závodů kategorií.

- 2.11 **Pořadající subjekt** sportovní akce je zpravidla sdružení (právní subjekt, spolek), který technicky a organizačně zajišťuje uspořádání sportovní akce.
- 2.12 **Pořadatel** sportovní akce je každá osoba, která se podílí na přípravě a/nebo průběhu sportovní akce.
- 2.13 **Ředitel** sportovní akce je osoba, která řídí pořadatelský tým a je odpovědná za dodržování obecně závazných právních předpisů při přípravách, v průběhu a při likvidaci sportovní akce.
- 2.14 **Hlavní rozhodčí** sportovní akce je pořadatel odpovědný za dodržování těchto Pravidel. Při přípravě a v průběhu sportovní akce je odpovědný zvláště za záležitosti dle čl. 5.4.
- 2.15 **Stavitel tratí** je pořadatel, který definuje jednotlivé tratě.
- 2.16 **Mapový klíč** je norma, podle které jsou vytvořeny mapy. Přehled předepsaných mapových klíčů je uveden ve Směrnici pro tvorbu a evidenci map ČSOS.
- 2.17 **Informační systém ORIS** je webová aplikace, dostupná na adrese <https://oris.ceskyorientak.cz>, která slouží mj. pro registraci závodníků, přihlašování k závodům, zveřejňování příslušných dokumentů k závodům včetně jejich výsledků. Použití tohoto informačního systému může být pro závodníky nebo pořadatele povinné.

3 Fair play

- 3.1 Všichni účastníci sportovní akce se musí chovat poctivě a čestně. Musí se respektovat navzájem a také respektovat osoby, které jsou konáním sportovní akce dotčeny. Žádný účastník sportovní akce se nesmí snažit ovlivňovat výsledky závodů. Snaha o získání nespravedlivých výhod je zakázána, včetně nečestného používání technických prostředků.
- 3.2 Doping je zakázán. Seznam zakázaných látek a pravidla týkající se dopingu jsou obsaženy v platné Směrnici pro kontrolu a postih dopingu ve sportu v ČR, kterou vydává Antidopingový výbor ČR.
- 3.3 Pořadající orgán nebo subjekt může uveřejnit místo konání sportovní akce před vydáním rozpisu sportovní akce. V takovém případě jsou po uveřejnění místa konání veškeré pokusy o fyzické prozkoumání terénu a trénink v prostoru sportovní akce zakázány, pakliže není výslovně uvedeno jinak. Tento zákaz se vztahuje nejen na závodníky, ale i na třetí osoby, z jejichž průzkumu terénu by mohli závodníci získat výhodu.
- 3.4 Závodů se nemůže zúčastnit závodník, který je s terénem seznámen tak dobře, že by měl podstatnou výhodu proti ostatním závodníkům. V případě pochyb závisí toto rozhodnutí na hlavním rozhodčím. Práce na vyhotovení mapy se považují za podstatnou výhodu po dobu jednoho roku od prvního použití mapy na závodě.
- 3.5 Závodníci jsou povinni poskytnout pomoc zraněným účastníkům závodů.

4 Typy závodů

- 4.1 Závodů v orientačním běhu se dělí podle následujících hledisek:
 - Podle denní doby konání závodu:
 - **denní** závod musí probíhat za denního světla; první závodník může startovat nejdříve 1 hodinu po východu slunce; poslední závodník tak, aby od jeho startu vypršel stanovený časový limit nejpozději 1 hodinu před západem slunce;
 - **noční** závod musí probíhat za tmy; první závodník může startovat nejdříve 1 hodinu po západu slunce; poslední závodník tak, aby od jeho startu vypršel stanovený časový limit dříve než 1 hodinu před východem slunce;
 - **stmívací / rozednívací** závod, který svým průběhem přechází z denního do nočního či naopak.
 - Podle počtu soutěžících:
 - závod **jednotlivců** – soutěží závodníci nezávisle na sobě;
 - závod **štafet** – soutěží týmy dvou nebo více závodníků, kteří absolvují samostatně jednotlivé úseky bezprostředně za sebou v předepsaném pořadí.
 - Podle časového pořadu

- závod **jednorázový**, kdy výkon závodníka probíhá v jednom souvislém časovém intervalu;
- **vícedílné** závody, kdy se na každý díl z pohledu pravidel pohlíží jako na jednotlivý závod, mají ale obvykle i své společné výsledky. Účast v dalších dílech, nebo zařazení do podkategorií může záviset na výsledcích předchozích dílů. Systém musí být vysvětlen v rozpisu závodu, soutěže nebo Soutěžním řádu. Vícedílné závody dále dělíme na:
 - dvojzávod kvalifikace + finále,
 - knock-out sprint,
 - etapové závody (dva či více jednotlivých závodů během krátkého časového období, zpravidla se společnými výsledky).
- Podle **disciplíny**
 - závod **na dlouhé trati** (ekvivalent anglického termínu "long distance");
 - závod **na střední trati** (ekvivalent anglického termínu "middle distance");
 - závod **ve sprintu** (ekvivalent anglického termínu "sprint");
 - závod **v knock-out sprintu**;
 - závod **ve štafetách** (ekvivalent anglického termínu "relay");
 - závod **ve sprintových štafetách** (ekvivalent anglického termínu "sprint relay");
 - závod **jiné disciplíny**.
- Podle pořadí kontrol
 - závod s **pevným pořadím kontrol** (závodník musí kontroly absolvovat v pořadí, které je předepsáno pořadajícím subjektem);
 - závod s **volným pořadím kontrol** (závodník si volí pořadí průchodu kontrolami sám);
 - závod s **částečně volným pořadím kontrol** (do závodu s pevným pořadím kontrol jsou vloženy úseky s volným pořadím kontrol).

5 Organizace sportovní akce a odpovědnosti

- 5.1 Pořadající subjekt jmenuje kompetentního ředitele sportovní akce.
- 5.2 Pořadající subjekt navrhuje pořadajcímu orgánu osobu hlavního rozhodčího. Na základě návrhu pořadající orgán osobu hlavního rozhodčího schválí, vyžádá si nový návrh, nebo v odůvodněných případech hlavního rozhodčího jmenuje sám.
- 5.3 Hlavní rozhodčí musí být na sportovní akci osobně přítomen. Pokud se na sportovní akci nedostaví, určí ředitel sportovní akce jeho zástupce.
- 5.4 Hlavní rozhodčí je odpovědný pořadajcímu orgánu za dodržování Pravidel a zodpovídá za:
 - Určení prostoru sportovní akce;
 - Kontrolu kvality mapy a soulad mapy s příslušným mapovým klíčem;
 - Kontrolu tisku mapy a tratí a přesnost zákresu tratí;
 - Kvalitu stavby tratí (stupeň obtížnosti, umístění kontrol, délka tratí, role náhody, přesnost mapy) a vhodnost výběru místa startu a cíle;
 - Kontrolu způsobu rozdělení tratí při štafetových závodech;
 - Losování a přípravu startovních listin;
 - Celkovou kontrolu organizace závodů;
 - Kontrolu spolehlivosti a přesnosti časomíry;
 - Soulad závodních průkazů a razícího zařízení k jejich označování;
 - Jmenování a poučení pořadatelů na startu, v cíli, na kontrolách a dalších úsecích průběhu závodů;
 - Jmenování členů jury;
 - Dodržení časového harmonogramu závodů;
 - Spravedlivou kontrolu označení průchodu kontrolami;
 - Správné řešení všech případů porušení těchto Pravidel;
 - Informování závodníků o jejich diskvalifikaci při porušení Pravidel;
 - Správnost oficiálních výsledků.

- 5.5 Stavitel tratí je odpovědný hlavnímu rozhodčímu za kvalitu stavby tratí (stupeň obtížnosti, umístění kontrol, délka tratí, role náhody, přesnost mapy) a vhodnost výběru místa startu a cíle.
- 5.6 Za celkové výsledky vícedílných závodů a spravedlivé losování startovních listin etapových závodů odpovídá hlavní rozhodčí jedné z etap, určený v rozpise (případně hlavní rozhodčí poslední etapy, není-li rozpisem určeno jinak).
- 5.7 Při extrémním počasí je pořadající subjekt povinen přijmout přiměřená opatření ke snížení rizika poškození zdraví závodníků. Tato opatření mohou být upravena vnitřním předpisem sekce OB.

6 Prostor sportovní akce

- 6.1 Při přípravě a pořádání sportovní akce je pořadající subjekt povinen dodržovat všechny obecně závazné právní předpisy a právní závazky, k nimž se smluvně zavázal Český svaz orientačních sportů, vztahující se zejména ke vstupu na pozemky třetích stran a k ochraně životního prostředí.
- 6.2 Z hlediska přístupu účastníků sportovní akce se prostor sportovní akce člení na:
 - Prostor závodu, ve kterém jsou postaveny závodní tratě. Do prostoru závodu je zakázán vstup všem účastníkům sportovní akce, mohou do něj vstupovat pouze pořadatelé určení hlavním rozhodčím, závodníci pak pouze v časovém úseku mezi okamžikem svého startu a průchodem cílem. Případné výjimky povoluje hlavní rozhodčí sportovní akce.
 - Zakázané prostory, do kterých je zakázán vstup všem účastníkům sportovní akce.
 - Volně přístupný prostor, do kterého mohou účastníci sportovní akce vstupovat bez omezení.
- 6.3 Hranice prostoru závodu musí být jednoznačně definovány v pokynech nebo označeny v terénu.
- 6.4 Zákazy vstupu do prostoru závodu stanovené pořadajícím subjektem vstupují v platnost okamžikem zveřejnění prostoru sportovní akce a jsou ukončeny časem uzavření cíle, pokud pořadající subjekt nestanoví jinak. Ze zákazu vstupu může pořadající subjekt vyjmout vybrané trasy vedoucí prostorem závodu (pozemní komunikace, sjezdovky, značené lyžařské trasy, ...).
- 6.5 Zakázanými prostory jsou všechny prostory, kam je vstup zakázán obecně závaznými právními předpisy (pokud není pořadajícím subjektu udělena výjimka) nebo které jsou definovány v pokynech, zakresleny v závodní mapě nebo označeny v terénu. Hranice zakázaných prostorů v prostoru závodu musí být pro závodníka zřejmé ze závodní mapy a jednoznačně rozpoznatelné v terénu.
- 6.6 Některé části tratě mohou být umístěny ve volně přístupném prostoru nebo mohou být z tohoto prostoru viditelné (divácké kontroly, divácké úseky). Informace o umístění diváckých kontrol a diváckých úseků musí být uvedena v pokynech sportovní akce.

7 Kategorie

- 7.1 Závodníci jsou na sportovní akci zpravidla rozděleni do kategorií podle svého pohlaví a věku. Věkem se pro účely zařazení do kategorie rozumí počet celých let věku, kterého závodník dosáhne v průběhu kalendářního roku, ve kterém se koná příslušná sportovní akce. Mužské kategorie se označují písmenem "H", ženské kategorie písmenem "D", následným číslem je pak určeno věkové omezení v kategorii (viz tabulka). Přehled vypsaných kategorií musí být uveden v rozpise sportovní akce.

ženy	D10	D12	D14	D16	D18	D20	D21						
	D35	D40	D45	D50	D55	D60	D65	D70	D75	D80	D85	D90	D95
muži	H10	H12	H14	H16	H18	H20	H21						
	H35	H40	H45	H50	H55	H60	H65	H70	H75	H80	H85	H90	H95

- 7.2 U kategorií s číslem menším než 21 znamená číslo nejvyšší povolený věk závodníka, u kategorií s číslem vyšším než 21 znamená číslo nejnižší povolený věk závodníka. U kategorií D21 a H21 není věk závodníků omezen.
- 7.3 U závodů jednotlivců se pro kategorie používají pouze tato označení, ale všechny kategorie nemusí v rámci každé sportovní akce být vypsaný. Kategorie, které nemají primárně výkonnostní charakter, nemají označení předepsáno, přednostně se používá označení specifikované ve směrnici Závodů kategorií s nevýkonnostním charakterem.
- 7.4 V závodech štafet mohou být použity stejné kategorie jako pro závod jednotlivců (věkové omezení pak platí pro každého člena štafety) nebo různé kombinované kategorie (dle věku různě pro každého člena týmu, dle součtu věků, dle pohlaví), jejichž definice musí být uvedena v rozpisu soutěže nebo sportovní akce.
- 7.5 Každá kategorie může být rozdělena do podkategorií:
- Podle obtížnosti tratí lze libovolnou kategorii rozdělit na podkategorie A, B, C, D, E atd., zpravidla v souladu s tím, pro které výkonnostní skupiny závodníků podle klasifikačního řádu jsou určeny (např. D18A, D18B).
 - Jsou-li v rámci sportovní akce pro tutéž kategorii vypsaný tratě různé délky, označí se podkategorie pro delší trať písmenem L a pro kratší trať písmenem K (např. D18AL, D18AK).
 - V případě, že by kategorie měla mít příliš mnoho účastníků, je možno ji rozdělit do několika paralelních podkategorií stejné úrovně, které se označí číslicemi -1, -2, atd. (např. D18AL-1, D18AL-2).
- 7.6 Závodník může v rámci jedné sportovní akce startovat pouze v jednom závodě (v jedné kategorii, resp. podkategorii).
- 7.7 Ženy mohou startovat a být hodnoceny v mužských kategoriích. V takovém případě jsou pro výklad těchto Pravidel považovány za závodníky mužského pohlaví. Soutěžní náležitosti (licence apod.) jsou v těchto případech odvozeny z případných předešlých startů v mužských kategoriích.
- 7.8 Účast ve vypsaných kategoriích může být výkonnostně či jinak omezena. Kritéria omezení účasti ve vypsaných kategoriích musí být uvedena v rozpisu sportovní akce.
- 7.9 Kategorie D/H10 až D/H14 se označují jako kategorie žactva, kategorie D/H16 a D/H18 jako kategorie dorostu, D/H20 jako kategorie juniorů, D/H21 jako kategorie dospělých a D/H35 a starší jako kategorie veteránů.

8 Rozpis

- 8.1 Rozpis sportovní akce v orientačním běhu (dále také jen "rozpis") vydává pořadající subjekt. Rozpis musí být zveřejněn alespoň 14 dnů před nejdřívějším termínem uzávěrky přihlášek, a to formou odpovídající charakteru závodů. Přednostním způsobem pro zveřejnění rozpisu je využití informačního systému ORIS.
- 8.2 Rozpis musí obsahovat alespoň následující informace:
- Datum a místo konání (centrum) sportovní akce;
 - Pořadající orgán, pořadající subjekt;
 - Typ závodů jednotlivých kategorií, odchyluje-li se od těchto přívlastků: jednorázový denní závod jednotlivců s pevným pořadím kontrol, a jejich zařazení do soutěží;
 - Závodní kategorie, resp. kategorie přípustné pro jednotlivé úseky štafet;
 - Případná omezení účasti v kategoriích (podkategoriích);
 - Předpokládané časy vítězů v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) a v jednotlivých úsecích štafet (například odkazem na příslušná ustanovení Soutěžního řádu);
 - Způsob určování startovního pořadí u kategorií s nevýkonnostním charakterem, případně informaci o alternativním řazení jejich výsledkové listiny;
 - Jména ředitele sportovní akce, hlavního rozhodčího a stavitele (stavitelů) tratí;
 - Kontakt, na kterém lze získat další informace o sportovní akci;

- Způsob přihlašování, e-mailovou adresu nebo webový odkaz pro přihlášky a datum uzávěrky přihlášek. Přednostně je předpokládáno využití informačního systému ORIS;
- Výši vkladů a dalších poplatků, způsob placení;
- Výši vkladu při protestech;
- E-mailovou adresu, na kterou lze před konáním sportovní akce posílat případné protesty proti startovním listinám;
- E-mailovou adresu, na kterou lze po ukončení sportovní akce posílat případné protesty proti konečným výsledkům a dalším skutečnostem, které nevyžadují prověření na místě;
- Místo a provozní dobu závodní kanceláře;
- Vzdálenosti mezi základními místy sportovní akce:
 - Parkoviště – centrum;
 - Centrum – start;
 - Centrum – cíl;
- Případné omezení běžeckého oblečení, obutí a typu závodního průkazu;
- Popis terénu, možných nebezpečí a případné tréninkové možnosti;
- Měřítko mapy a interval vrstevnic (ekvidistance), stáří mapy, použitý mapový klíč, autory mapy, informace o tom, jak bude mapa vodovzdorně upravena;
- Odkaz na bezprostředně předcházející mapu prostoru závodu;
- Čas prvního startu (startu 00) a způsob startu;
- Způsob označování závodních průkazů;
- Zda a za jakých podmínek bude možnost svěřit děti ke hlídání odpovědnému pořadateli (školka), pokud jsou na závodě vypsaný kategorie dospělých nebo veteránů, případně další služby nabízené účastníkům sportovní akce;
- Informace o ochraně osobních údajů (GDPR).

9 Přihlášky

- 9.1 Přihlášky závodníků na sportovní akci musí být přijaty nejpozději do uzávěrky přihlášek uvedené v rozpisu. Přednostně je předpokládáno využití informačního systému ORIS. V jiných případech (e-mail, ...) může být přijetí přihlášek podmíněno, například potvrzením o doručení.
- 9.2 Za přihlášku závodníka na sportovní akci je pořadající subjekt oprávněn vyžadovat poplatek (dále také jen "vklad").
- 9.3 Vklady musí být uhrazeny způsobem uvedeným v rozpisu.
- 9.4 Každý závodník přihlášením na sportovní akci uděluje souhlas s využitím svých osobních údajů (jméno, registrační číslo, ...) pořadajícím orgánem a pořadajícím subjektem, a to v minimální míře, nutné pro umožnění startu závodníka v závodě.
- 9.5 O každém závodníkovi musí být v přihlášce na sportovní akci uvedeny alespoň následující údaje:
 - Jméno a příjmení;
 - Registrační číslo sekce OB, a v případě, že není přiděleno, klub či stát a ročník narození;
 - Kategorie (podkategorie), do které se závodník přihlašuje;
 - Soutěžní licence (v případě, že je přidělena);
 - U závodů s elektronickým způsobem označování závodních průkazů číslo el. závodního průkazu, který závodník hodlá v závodě použít (pokud závodník el. závodní průkaz nevlastní, může mu být zapůjčen).
- 9.6 V přihlášce pro závod štafet musí být uvedeny údaje vyžádané v rozpisu sportovní akce.

10 Startovní pořadí

- 10.1 Závodníci startují individuálně nebo hromadně. Při individuálním startu startují závodníci v rámci jednotlivých kategorií či podkategorií se stejným časovým intervalem (intervalový start) nebo jsou

startovní časy závislé na předchozích výsledcích (handicapový start). Způsob startu musí pořadající orgán nebo subjekt uvést v rozpisu.

- 10.2 Při intervalovém startu je startovní pořadí v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) losováno. Je-li nějaká trať použita pro více kategorií, losuje se startovní pořadí po kategoriích. Mezi jednotlivými kategoriemi na shodné trati musí zůstat volný minimálně dvojnásobek (delšího) startovního intervalu.
- 10.3 U etapových závodů by startovní pořadí mělo být vylosováno tak, aby střední hodnota startovních pořadí daného závodníka ve všech etapách s individuálním startem byla přibližně stejná pro všechny závodníky dané kategorie (podkategorie). V některé z etap závodu mohou závodníci startovat handicapovým startem, kdy jsou startovní časy odvozeny z výsledků etap předchozích.
- 10.4 Start závodníků na prvních úsecích závodů štafet je hromadný, start závodníků na dalších úsecích trati probíhá přímou předávkou. Pořadající subjekt může určit přiměřený čas pro přímou předávku mezi úseky štafety, přičemž po jeho překročení může být dosud neodstartovaným závodníkům nařízen start v určeném čase. Start závodů štafet může být výjimečně i intervalový nebo handicapový.
- 10.5 Pravidla pro určování startovního pořadí mohou být upravena odlišně, umožňuje-li to příslušný soutěžní řád. Odlišně se může určovat také startovní pořadí v závodech kategorií s nevykonnostním charakterem.

11 Pokyny

- 11.1 Pokyny ke sportovní akci v orientačním běhu (dále také jen "pokyny") musí být zveřejněny nejpozději 48 hodin před časem prvního startu sportovní akce. Pokyny jsou přednostně zveřejňovány v IS ORIS.
- 11.2 Pokyny jsou pro účastníky sportovní akce závazné a tito jsou povinni se jimi řídit. Porušení této povinnosti může vést k vyvození sankcí, například u závodníků k diskvalifikaci.
- 11.3 Pokyny musí být rovněž vyvěšeny v centru sportovní akce, a to nejpozději v čase uvedeném v rozpisu jako začátek provozní doby závodní kanceláře.
- 11.4 Pokyny musí obsahovat alespoň následující údaje:
 - Údaje z rozpisu závodu, které jsou ještě relevantní.
 - Předpokládané časy vítězů v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) a v jednotlivých úsecích štafet (například odkazem na příslušná ustanovení Soutěžního řádu);
 - Místo a provozní dobu závodní kanceláře, informace o vydávání popisů kontrol, závodních průkazů, příp. startovních čísel či GPS zařízení;
 - Vzdálenosti mezi základními místy sportovní akce:
 - Parkování – centrum;
 - Centrum – start;
 - Centrum – cíl;
 - Případné omezení běžeckého oblečení a obutí;
 - Popis terénu, možných nebezpečí (včetně způsobu případného vyznačení nebezpečných oblastí v terénu) a tréninkové možnosti;
 - Měřítko mapy a interval vrstevnic (ekvidistance), stáří mapy, použitý mapový klíč, autory a rozměry mapy, způsob tisku mapy, informace o tom, jak je mapa vodovzdorně upravena;
 - Použití zvláštních mapových symbolů;
 - Definici zakázaných prostorů, případně definici hranice prostoru závodu;
 - Způsob značení povinných úseků, zakázaných prostorů, prostorů s omezeným přístupem, případně prostoru závodu;
 - Informace o občerstvení na trati, popř. o kontrolách s rozhodčími;
 - Informace o umístění diváckých kontrol a diváckých úseků;
 - Čas začátku startu (00) a způsob startu, doba průchodu startovním prostorem, u závodů štafet časy hromadného startu jednotlivých kategorií a čas případného nařízeného startu štafet, které nestihnou předávku;
 - Informace o organizaci případné karantény;

- Délky tratí a převýšení;
- Informace o zvláštní úpravě a vybavení kontrol;
- Informace o způsobu označování závodních průkazů;
- Zda a do kdy platí povinnost odevzdat mapu v cíli;
- Způsob a místo zveřejňování předběžných výsledků;
- Umístění šaten, umývár, toalet, první pomoci;
- Čas uzavření cíle;
- Časový limit;
- Informace o vyhlášení vítězů (čas, počet oceněných závodníků, vyhlášené kategorie);
- Jména ředitele sportovní akce, hlavního rozhodčího a stavitele (stavitelů) tratí;
- Složení jury;
- Při použití elektronického systému označování závodních průkazů způsob použití systému na startu a v cíli a určení místa pro vyčítání, mazání a kontrolu mazání závodních průkazů;
- Startovní listinu (s výjimkou jiných než prvních dílů vícedílných závodů a závodů s handicapovým startem) – při použití elektronického systému označování závodních průkazů u každého závodníka ve startovní listině uvedení čísla jeho závodního průkazu zaregistrovaného pořadatelem;
- U vícedílných závodů a závodů s handicapovým startem termín, do kdy je možné podat protest proti startovním listinám;
- Zda a za jakých podmínek je možnost svěřit děti ke hlídání odpovědnému pořadateli (školka), případně další služby nabízené účastníkům sportovní akce;
- Informace o ochraně osobních údajů (GDPR).

12 Závodní trať a jejich parametry

- 12.1 Trať je tvořena těmito základními místy: startem, začátkem orientace, kontrolami a cílem. Kromě těchto míst se na trati mohou vyskytovat také povinné úseky nebo povinné průchody. Část trati mezi jejími základními místy se nazývá "úsek trati". V případě závodů štafet se označuje část celkové trati absolvovaná jedním závodníkem jako "úsek štafety".
- 12.2 Pojem "start" se vztahuje k místu, odkud závodník vybíhá a kde se mu začíná měřit čas. Start prvních úseků štafet nemusí být na stejném místě jako start dalších úseků, který je totožný s místem předávky.
- 12.3 Místo, od něhož se závodník začíná orientovat podle mapy, nemusí být shodné se startem a označuje se jako "začátek orientace".
- 12.4 Pojem "cíl" se vztahuje k místu, do kterého závodník dobíhá, kde končí závod a kde se mu měří výsledný čas. Při závodech štafet je pro dobíhající závodníky (s výjimkou posledních úseků) toto místo totožné s místem předávky.
- 12.5 Pojem "kontrola" se vztahuje k místům, kterými musí závodník mezi startem a cílem projít a kde je povinen svůj průchod označit do závodního průkazu.
- 12.6 Musí-li závodník část trati absolvovat po vyznačené trase, jedná se o "povinný úsek".
- 12.7 Musí-li závodník na trati projít daným místem (které není žádným z míst na trati definovaných výše), jedná se o "povinný průchod" (např. podchod, přechod apod.).
- 12.8 Trať se navrhuje tak, aby prověřila fyzickou zdatnost a orientační dovednosti. Orientační náročnost trati musí odpovídat typu závodu a výkonnostní a věkové úrovni příslušné kategorie. Umístění kontrol a celková koncepce trati musí v maximální možné míře vylučovat roli náhody.
- 12.9 Délky tratí v jednotlivých závodech se liší v závislosti na charakteru terénu, typu závodu a dané kategorii. Pro obvyklé typy závodů jednotlivců by časy vítězů v jednotlivých kategoriích měly být zhruba následující:

kategorie	sprint [min]	střední trať [min]	dlouhá trať [min]
D14, H14 a mladší	10-15	20-30	20-40
D16, D18, H16, H18	10-15	20-30	35-70
D20, D21, H20, H21	12-15	25-35	50-100
D35, H35 a starší	12-15	25-35	40-80

- 12.10 Konkrétní předpokládané časy vítězů musí být pro každou vypsanou kategorii uvedeny v rozpisu a pokynech, například odkazem na příslušná ustanovení Soutěžního řádu.
- 12.11 Při závodech jednotlivců mohou být použity rozdělovací metody, všichni závodníci ale musí v úhrnu absolvovat stejné úseky tratí. Výjimku tvoří knock-out sprint, kde mohou mít závodníci trať rozdílnou, musí ovšem mít možnost si z jednotlivých variant vybrat tu, kterou preferují. Při štafetových závodech absolvuje každý ze závodníků týmu svůj úsek tratě individuálně a platí pro něj přiměřeně pravidla pro závody jednotlivců. Celková trať každé štafety dané kategorie musí být po posledním úseku stejná. Délky tratí a jednotlivých úseků štafet a předpokládané časy vítězů musí být uvedeny v rozpisu a pokynech sportovní akce, například odkazem na příslušná ustanovení Soutěžního řádu.
- 12.12 Skutečně dosažené vítězné časy v jednotlivých závodech kategorií se od předpokládaných časů vítězů uvedených v pokynech sportovní akce nesmí lišit o více než:
- 20 % u závodů kategorií s předpokládaným časem vítěze do 30 minut včetně,
 - 15 % u závodů kategorií s předpokládaným časem vítěze nad 30 a do 100 minut včetně,
 - 15 minut u závodů kategorií s předpokládaným časem vítěze nad 100 minut.
- 12.13 Pořadající subjekt stanoví časový limit pro absolvování závodu, zpravidla 200 % nejdelšího předpokládaného času vítěze. Závodník, který dosáhne většího výsledného času než je limit, by měl být diskvalifikován..
- 12.14 Pořadající subjekt je povinen zveřejnit nejpozději 3 dny před uzávěrkou přihlášek (prvním termínem) předběžné délky tratí a jejich převýšení. Skutečné parametry tratí se pak od předběžných nesmí lišit o více než 500 m u délky a 50 m u převýšení, respektive o 200 m délky a 20 m převýšení u sprintových disciplín. Povinnost včasného zveřejnění předběžné délky a převýšení neplatí v případech, kdy je termín přihlášek více než 1 měsíc před konáním akce. V takovém případě ovšem musí pořadající subjekt umožnit závodníkům bezplatnou změnu kategorie.

13 Prostory s omezeným přístupem

- 13.1 Je nutné řídit se pokyny pořadatelů ohledně omezeného přístupu do určitých částí prostoru závodu a respektovat veškeré zakázané prostory. Porušení této povinnosti vede k diskvalifikaci závodníka a možnosti vyvození dalších sankcí. Hlavní rozhodčí má povinnost závodníka o diskvalifikaci vhodným způsobem informovat.
- 13.2 V mapě musí být vyznačena veškerá území s omezeným přístupem, nepřístupné trasy nebo liniové objekty a zakázané prostory. V případě potřeby jsou také vyznačeny v terénu. Závodníkům je zakázáno do takových oblastí vstupovat, překonávat je, využívat jich. Dále je závodníkům zakázáno vstupovat a překonávat oblasti/objekty, stanovené ve směrnici Prostory s omezeným přístupem. Pořadající subjekt smí do prostoru závodu umístit rozhodčí, kteří dodržování těchto ustanovení kontrolují.
- 13.3 Zákres v mapě má přednost, tzn. omezení přístupu je platné, i pokud závodník v terénu vyhodnotí, že by dané místo překonat mohl. V případě překonání liniové značky, vstupu do prostoru/oblasti s omezeným přístupem, nebo využití nepřístupné trasy vzniká důvod k diskvalifikaci i tehdy, pokud si závodník svou chybu uvědomí a vrátí se stejnou cestou zpět (a nezíská nesportovní výhodu).

- 13.4 V Pokynech může pořadající subjekt uvést i další oblasti s omezeným přístupem.

14 Popisy kontrol

- 14.1 Začátek orientace, přesné umístění kontrol a doběh do cíle musí být definovány v popisu kontrol, zpravidla pomocí symbolů (piktogramů). Popis kontrol musí také obsahovat informace o délce trati, převýšení, vzdálenosti od startu na začátek orientace, o případných povinných úsecích nebo výměně mapy a o délce a typu doběhu do cíle pro každou trať (kategorii). Jednotlivé symboly a způsob jejich použití v popisu kontrol jsou definovány v předpisu Mezinárodní popisy kontrol. Ve výjimečných případech lze použít odpovídající slovní popisy.
- 14.2 Pomocí popisu kontroly musí být možné v mapě a následně pomocí mapy i v terénu jednoznačně určit její umístění.
- 14.3 Popisy kontrol se poskytují závodníkům způsobem přiměřeným druhu a úrovni závodu. Popisy kontrol by měly být závodníkovi k dispozici před startem. V odůvodněných případech (například závody štafet nebo jiné závody, u kterých jsou použity rozdělovací metody), musí být popisy kontrol příslušné trati připojeny k mapě.

15 Mapa

- 15.1 Mapa použitá v závodě musí být vyhotovena podle platného předepsaného mapového klíče.
- 15.2 Změny, které se v terénu objevily od doby vydání mapy, a které mohou mít vliv na regulérnost závodu, musí být v mapě dotištěny (dokresleny) nebo musí být mapa s vyznačením změn vyvěšena na startu.
- 15.3 Zákres (dotisk) tratě, nepřístupných oblastí, občerstvovacích stanic, stanovišť první pomoci apod. (dále jen "zákres tratě") na mapě musí být proveden podle platného předepsaného mapového klíče.
- 15.4 Při závodě s pevným pořadím kontrol musí být jednotlivé kontroly očíslovány v posloupnosti předepsaného pořadí a jednotlivé úseky trati musí být vyznačeny spojnici. Výjimkou je situace, kdy jsou kontroly natolik blízko sebe, že není pro spojnici prostor.
- 15.5 Mapa musí být zřetelně označena kategorií, pro niž je zakreslená trať určena, u štafet navíc číslem štafety a označením úseku.
- 15.6 Veškeré tisky, dotisky a zákresy na mapě, včetně tisku (zákresu) tratí, musí být odolné proti vodě a světlu.
- 15.7 Bezprostředně předchozí verze mapy prostoru závodu (existuje-li) musí být (formou odkazu) součástí rozpisu sportovní akce.
- 15.8 Pro závody na dlouhé trati je předepsáno měřítko mapy 1 : 15 000.
- 15.9 Pro závody na střední trati a závody štafet je předepsáno měřítko 1 : 10 000.
- 15.10 Pro závody ve sprintových disciplínách je předepsáno měřítko 1 : 4 000.
- 15.11 U závodů na dlouhé trati nezařazených do soutěží sekce OB lze použít měřítko 1 : 10 000.
- 15.12 U veteránských a žákovských kategorií je možné použít přiměřeně větší měřítko mapy.
- 15.13 Případné výjimky z předepsaných měřítek mapy schvaluje příslušný pořadající orgán.

16 Kontroly

- 16.1 Každé místo kontroly musí být v terénu označeno a vybaveno dostatečným množstvím označovacích zařízení pro označování průchodu závodníků kontrolou.
- 16.2 Označení kontroly (dále jen "lampion") se skládá ze tří čtverců tvořících plášť svislého trojbokého hranolu. Každý čtverec o rozměrech zhruba 30 cm x 30 cm je úhlopříčně rozdělen, přičemž polovina je bílá a polovina oranžová. Bílé trojúhelníky přiléhají jednou odvěsnou k hornímu okraji pláště hranolu.
- 16.3 Pro závody v nočním orientačním běhu musí být lampion doplněn reflexním předmětem (například páskou), označení kontroly pak musí být ze všech stran stejně dobře viditelné.
- 16.4 Označovací zařízení musí být v bezprostřední blízkosti lampionu.

- 16.5 Každá kontrola musí být označena kódovým číslem, které je připevněno a napsáno tak, aby ho při označování závodního průkazu mohl závodník snadno přečíst. Čísla menší než 31, větší než 599 a čísla, která lze zaměnit při otočení (např. 66, 68, 86, 89, 98, 99, 161, 191 apod.), se nesmí používat.
- 16.6 Označení a vybavení kontroly musí být umístěno co nejbližší k místu kontroly, které je označeno v mapě a popsáno odpovídajícím řádkem popisu kontrol. Lampion musí být viditelný, pokud závodník vidí pozici odpovídající popisu kontroly.
- 16.7 Mezi jednotlivými kontrolami musí být vzdálenost větší než 30 metrů. Vzdálenost mezi kontrolami se měří na přímce (i pokud nejsou kontroly navzájem viditelné).
Při závodech ve sprintových disciplínách při použití mapy v měřítku 1:4 000 a větším může být vzdálenost menší dle následujících podmínek:
- nejkratší realizovatelná vzdálenost musí být alespoň 25 m
 - nejkratší vzdušná vzdálenost (měřeno při průmětu do horizontální roviny) musí být alespoň 15 m.
- Pokud jsou kontroly umístěny na podobných objektech (které nejsou jednoznačně odlišné v terénu a/nebo na mapě), musí být jejich vzdálenost alespoň 60 m. Toto pravidlo se neuplatní u závodů ve sprintových disciplínách.
- 16.8 Kontroly se umísťují tak, aby obtížnost jejich nalezení významně nezávisela na přítomnosti či nepřítomnosti dalších závodníků.

17 Označování závodních průkazů

- 17.1 Pro označení průchodu kontrolami, resp. startem a cílem lze použít mechanický nebo elektronický způsob označování závodního průkazu.
- 17.2 Závodník je zodpovědný za správné označení svého závodního průkazu na všech kontrolách.
- 17.3 Závodní průkaz musí obsahovat jednoznačný záznam o průchodu všemi kontrolami.
- 17.4 Závodník, kterému v závodním průkazu chybí záznam o průchodu některou z kontrol, musí být diskvalifikován, pokud se s jistotou neprokáže, že chybějící záznam není zaviněn chybou závodníka. V těchto výjimečných případech lze použít pro ověření průchodu závodníka danou kontrolou dalších možností, například svědectví rozhodčího, kamerový záznam, nebo vyčtení obsahu paměti elektronického označovacího zařízení.
- 17.5 Průchod kontrolou si závodník značí do závodního průkazu sám. Pořádací subjekt smí na kontrolu umístit rozhodčího, který je oprávněn provádět kontrolu závodních průkazů, nesmí však závodníka zdržovat ani rozptylovat.
- 17.6 Závodníci, kteří ztratí svůj závodní průkaz, vynechají kontrolu nebo kontrolami projdou v nesprávném pořadí, jsou diskvalifikováni.
- 17.7 Přesné podmínky použití mechanického i elektronického způsobu označování závodních průkazů jsou stanoveny ve směrnici pro Ověřené systémy označování závodních průkazů.

18 Vybavení závodníka

- 18.1 Pořádací subjekt může předepsat omezení běžeckého oblečení a obutí. Toto omezení musí uvést v rozpisu a pokynech.
- 18.2 Pokud pořádací subjekt z relevantních důvodů potřebuje předepsat další vybavení závodníka, například typ předepsaného závodního průkazu, musí závodníkům, kteří by takovým omezením byli postiženi, nabídnout předepsané vybavení na náklady těchto závodníků.
- 18.3 Pořádací subjekt má právo přidělit závodníkům startovní čísla. V tomto případě je povinností závodníků se startovním číslem absolvovat závod – tzn., že závodník bez startovního čísla nemusí být připuštěn ke startu. Startovní čísla musí být zřetelně viditelná a nesmějí se překládat či jinak upravovat. Startovní číslo musí být neneseno na hrudi, při použití dvou kusů startovního čísla pak na hrudi a na zádech.

- 18.4 Pořadající subjekt může vyžadovat, aby vybraní závodníci nesli v průběhu závodu pořadajícím subjektem zapůjčenou vestu a/nebo GPS zařízení pro sledování polohy. Závodníci, kteří tomuto požadavku nevyhoví, mohou být diskvalifikováni.
- 18.5 Technickými pomůckami, které smí závodník během závodu používat, jsou:
- Mapa se zákresem trati pro závod, poskytnutá pořadatelem, a odebraná závodníkem na počátku závodu. V každé kategorii musí mít všichni závodníci (případně celá štafeta) v závodě k dispozici shodnou mapu se shodným celkovým zákresem tratě;
 - Závodní průkaz, který je zaregistrován pořadatelem. Závodní průkaz slouží k identifikaci závodníka a k záznamu o jeho průchodu startem, kontrolami a případně i cílem;
 - Popisy kontrol, které závodník obdržel od pořadatele, nebo ve vlastní úpravě;
 - Buzola, hodinky, svítilna, sporttester, lupa, brýle aj. osobní zdravotní pomůcky;
 - GPS zařízení pro sledování polohy, které není používáno k aktivní navigaci.
- 18.6 Pro aktivní navigaci je zakázáno používat jakékoliv jiné technické prostředky, například mobilní telefon, brýle umožňující promítat do zorného pole závodníka mapu, apod.
- 18.7 Mobilní telefon či jiný komunikační prostředek může být závodníkem nesen pro případ nutnosti jeho použití v krizové situaci (zranění, zdravotní obtíže, držení pracovní pohotovosti, apod.). Nejstarším veteránům je jejich nesení doporučeno.
- 18.8 Jakékoliv další technické pomůcky smějí být nesený a používány, pouze je-li to výslovně uvedeno v pokynech sportovní akce.

19 Start

- 19.1 Před odstartováním musí závodník projít startovním prostorem. Vstup do startovního prostoru musí být vybaven zařízením ukazujícím startovní čas závodníků, kteří mají do startovního prostoru vstoupit (neplatí při závodech štafet), případně mohou být závodníci vyvoláváni. Ve startovním prostoru je závodník povinen provést předstartovní procedury předepsané pořadatelem v pokynech a dodržovat veškeré další pokyny pořadatelů. Zařízení ukazující startovní čas musí ukazovat čas od začátku startu (00) nebo aktuální denní čas. Zobrazený formát času musí odpovídat formátu použitému ve startovní listině.
- 19.2 Startovní čára je kolmá na směr odběhu. Start se značí zřetelným nápisem START umístěným nad startovní čarou nebo dvěma zřetelnými nápisy START (výjimečně pouze dvěma lampiony) umístěnými na koncích startovní čáry.
- 19.3 Závodník startuje v čase určeném pořadatelem na pokyn startéra nebo na signál startovacího zařízení. Při předávce štafet startuje závodník v momentě předávky od svého předchozího úseku štafety. Závodník, který vystartuje předčasně, může být diskvalifikován. To platí i v případě štafet.
- 19.4 Není-li začátek orientace shodný se startem, je v terénu označen lampionem. Cesta mezi startem a začátkem orientace se v terénu i v mapě vyznačí jako povinný úsek trati.
- 19.5 Závodník si odebírá mapu sám a je odpovědný za odběr správné mapy s odpovídajícím označením jeho kategorie (startovního čísla). Odběr map se provádí na místě určeném pořadajícím subjektem. Při závodech štafet je možné, aby mapu pro závodníka odebral a v momentě předávky mu předal závodník předchozího úseku jeho štafety.
- 19.6 Mapy k odběru jsou řazeny tak, aby pomalejší závodníci při odběru své mapy nepřekáželi rychlejším závodníkům a nedocházelo tak ke srážkám nebo zraněním.
- 19.7 Dostaví-li se závodník do startovního prostoru vlastní vinou se zpožděním, pořadatelé mu umožní start co možná nejdříve po jeho příchodu, přičemž pro výpočet výsledného času se použije startovní čas podle startovní listiny (nebo, při předávce štafet, dle okamžiku doběhnutí jeho předchozího úseku štafety).
- 19.8 Dostaví-li se závodník do startovního prostoru se zpožděním vinou pořadatelů, je mu přidělen nový startovní čas.
- 19.9 Je-li vzdálenost z centra závodů na start delší než 2 km, musí být na startu nebo v jeho blízkosti možnost občerstvení. Mezi nabízeným občerstvením musí být pitná voda.

- 19.10 Pořadající subjekt může definovat jednu nebo více karantén, aby zajistil v zájmu sportovní čestnosti omezení přístupu k informacím závodníkům, kteří ještě neodstartovali. Karanténa musí být vybavena odpovídajícím způsobem (toalety, občerstvení, přístřešek) s ohledem na počet účastníků sportovní akce, kteří se do karantény povinně dostaví. Karanténa může být zřízena jako předstartovní nebo jako cílová. Pro předstartovní karanténu musí být určeno, v jakém čase jsou do ní povinni závodníci a trenéři nejpozději vstoupit (uzávěrka karantény), pro cílovou pak čas, kdy ji lze nejdříve opustit. Po uzavření předstartovní karantény (pozdní příchod) může dojít k zamezení vstupu do karantény, neumožnění startu opožděných závodníků, případně diskvalifikaci. Předčasné opuštění cílové karantény je důvodem k diskvalifikaci. V karanténě je zakázáno používání mobilních telefonů a dalších telekomunikačních prostředků, stejně jako nečestné získávání jakýchkoliv dalších informací o probíhajícím závodě. Detaily organizace karantény musí být uvedeny v pokynech závodu.

20 Mezi startem a cílem

- 20.1 Na trati závodu se závodníci musí chovat co nejtěšěji, nesmí vstupovat do zakázaných prostorů a svým chováním v průběhu závodu nesmí porušit obecně závazná pravidla ve vztahu k vlastníkům nemovitostí, ochraně životního prostředí apod. Další opatření mohou být upravena vnitřními předpisy sekce OB.
- 20.2 Povinné úseky tratě musí závodníci proběhnout v celé jejich délce.
- 20.3 Závodník, který předčasně ukončí závod, musí tuto skutečnost neprodleně oznámit pořadateli v cíli, popř. na startu, a tam také odevzdat mapu.
- 20.4 V kategoriích, ve kterých je předpokládán čas vítěze 50 minut a více, musí mít závodníci možnost občerstvení přibližně každých 30 minut (vztaženo k tempu vítěze). Za náročných podmínek (např. velmi teplé počasí) je občerstvení poskytováno i dalším kategoriím a/nebo častěji. Umístění občerstvení by nemělo mít vliv na volbu postupu závodníků. Mezi nabízeným občerstvením musí být pitná voda.
- 20.5 Pořadatelé jsou povinni vyznačit nebezpečné oblasti, kde by mohlo dojít ke zraněním závodníků. Značení nebezpečných oblastí musí být zřetelně viditelné a nesmí být zaměnitelné s jiným značením.
- 20.6 Závodník nesmí být během závodu doprovázen jinou osobou (pokud není rozpisem pro danou kategorii stanoveno jinak).
- 20.7 Závodníci nesmí do prostoru závodu vstupovat se zvířaty, a to ani pokud jsou tato na vodítku nebo vybavena náhubkem.

21 Cíl, způsob měření času

- 21.1 Cílová čára je kolmá na směr doběhu. Cíl se značí zřetelným nápisem CÍL umístěným nad cílovou čarou nebo dvěma zřetelnými nápisy CÍL umístěnými na koncích cílové čáry (výjimečně pouze dvěma lampiony).
- 21.2 Cílový doběh je vyznačen páskou, fáborky nebo plůtky. Posledních 20 m cílového doběhu vede přímým směrem, minimální délka cílového doběhu je 30 m.
- 21.3 Závod pro závodníka končí proběhnutím cílové čáry nebo označením elektronického závodního průkazu v cílovém označovacím zařízení. Závodník se nesmí do závodního prostoru vracet před uzavřením cíle, jinak se vystavuje riziku diskvalifikace.
- 21.4 Pokud pořadající subjekt požaduje označení závodního průkazu v cíli, je povinností závodníka toto učinit dle pokynů pořadatelů. Cílové označovací zařízení musí být umístěno na cílové čáře nebo v její bezprostřední blízkosti.
- 21.5 Po proběhnutí cílem odevzdá závodník ke kontrole svůj průkaz, případně i mapu, požadují-li tak pořadatelé. Povinnost odevzdání závodního průkazu ke kontrole se týká i závodníků, kteří svůj závod ukončili předčasně.
- 21.6 V prostoru cíle musí být zabezpečena první pomoc.

- 21.7 Při závodech štafet se předávka mezi jednotlivými úseky štafety provádí dotykem nebo předáním mapy mezi příslušnými závodníky ve vymezeném prostoru předávky. Část prostoru předávky pro předávajícího závodníka se považuje za cílový prostor, část prostoru předávky pro přebírajícího závodníka se považuje za startovní prostor. Závodníci čekající na předávku jsou povinni sledovat doběh, neohlášení dobíhajícího závodníka nelze považovat za porušení Pravidel ze strany pořadatelů.
- 21.8 Cílový čas se měří v cíli, buď v okamžiku, kdy závodníkova hrud' protne cílovou čáru, nebo v okamžiku, kdy závodník označí svůj závodní průkaz v cílové označovací jednotce. Měření cílového času musí být pro všechny závodníky v jednom závodě stejné.
- 21.9 Cílový čas se měří na celé sekundy.
- 21.10 K měření času na startu a v cíli musí pořádající subjekt zajistit rovnoměrně jdoucí hodiny s maximální odchylkou mezi nimi ± 1 s v průběhu 5 hodin.
- 21.11 Výsledný čas se vypočítává jako rozdíl cílového a startovního času. Udává se v minutách a sekundách.
- 21.12 Výsledné časy závodníků se zveřejňují v předběžných výsledcích. Předběžné výsledky se zveřejňují během závodu; kompletní předběžné výsledky, včetně případných diskvalifikací, se zveřejňují do 30 minut po plánovaném uzavření cíle.

22 Výsledky

- 22.1 Pořadí ve výsledkové listině se stanoví na základě výsledných časů.
- 22.2 Dva či více závodníků se shodným výsledným časem jsou ve výsledkové listině uvedeni se stejným umístěním (následující umístění, která by jim připadla, se vynechají).
- 22.3 V závodech štafet je výsledné umístění určeno pořadím doběhu závodníků na posledním úseku do cíle, s výjimkou těch štafet, které startovaly z nařízeného startu neodstartovaných úseků. Celkový čas štafety pro stanovení pořadí je v takovém případě vypočítán jako součet časů dosažených na jednotlivých úsecích, přičemž stanovené pořadí není ovlivněno skutečností, zda členové štafety startovali přímou předávku, nebo z nařízeného startu.
- 22.4 V závodech s hromadným či handicapovým startem určují pořadí cíloví rozhodčí. V tomto případě mohou dva závodníci získat shodné umístění jen jejich rozhodnutím.
- 22.5 Umístění ve výsledkové listině se nepřiděluje závodníkovi, který je diskvalifikován nebo závod vzdal.
- 22.6 Výsledky musí být založeny na celkových časech závodníků za absolvování celé trati. Je zakázáno vyřezávat úseky tratě na základě mezičasů, pokud nebyl daný úsek předem specifikován před startem závodu (např. krátký úsek s rušnou křižovatkou).
- 22.7 Oficiální výsledky sportovní akce musí být zveřejněny do 24 hodin od uzavření cíle. Pro zveřejnění výsledků je přednostně využíván informační systém ORIS. Výsledky sportovní akce musí být dostupné nejméně po dobu 12 měsíců od data konání sportovní akce.
- 22.8 Ve výsledcích závodů jednotlivců se uvádí u každého závodníka jeho pořadí v rámci kategorie (podkategorie), jeho příjmení a jméno, registrační číslo sekce OB a licence (má-li) a výsledný čas.
- 22.9 Ve výsledcích závodů štafet se kromě jména oddílu či klubu a celkového času štafety uvádějí jména závodníků na jednotlivých úsecích štafety, jejich registrační čísla, časy jejich předávky (resp. časy označení cílové kontroly doběhnuvším závodníkem) a případně též časy dosažené na jednotlivých úsecích štafety.
- 22.10 V úvodu oficiální výsledkové listiny musí být uvedeny zásadní údaje o závodech a jejich průběhu. Za zásadní údaje jsou mj. vždy považovány podané protesty a způsob jejich řešení. Pořádající orgán může po pořádajícím subjektu vyžadovat zpracování "Protokolu o závodech" v předepsané formě.

23 Jury

- 23.1 K řešení protestů a dalších otázek daných Pravidly musí hlavní rozhodčí sestavit tříčlennou jury z osob přítomných na závodě a registrovaných v sekci OB ČSOS. Pořádající orgán může jmenovat osoby přednostně určené pro výkon funkce člena jury. Žádný z členů jury nesmí být zapojen do

pořádání závodu. Hlavní rozhodčí a protestující mohou sledovat jednání jury, ale nemají hlasovací právo. Vstupovat do jednání mohou pouze na výzvu nebo se souhlasem jury.

- 23.2 Pořadající subjekt má povinnost osobu navrženou za člena jury o této skutečnosti včas informovat a složení jury zveřejnit v pokynech. Navržená osoba má právo svou účast v jury odmítnout. Podá-li člen jury protest, musí být nahrazen osobou, která není nikterak zainteresována na podaných protestech. Člen jury též může odstoupit z jury v průběhu konání sportovní akce, pokud je zřejmé, že nemůže objektivně posoudit některý z projednávaných podnětů. V tomto případě musí pořadající subjekt zajistit náhradu.
- 23.3 Povinností jury je řešit všechny podané protesty, všechny podněty, s nimiž se na jury obrátili pořadatelé (např. sporné označení průchodu kontrolou v závodním průkazu) a podněty předložené některým z členů jury při jejím zasedání.
- 23.4 Členové jury rozhodují dle svého nejlepšího svědomí a řídí se přitom těmito Pravidly a smyslem pro spravedlnost. Za svá rozhodnutí, týkající se projednávaných podnětů, nemohou být členové jury stíháni disciplinárně, ani jiným způsobem.
- 23.5 Protesty proti porušení či nedodržení Pravidel během sportovní akce závodníkem nebo pořadatelem nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího řeší jury v den závodu, nejdéle 60 minut po plánovaném uzavření cíle. Protesty proti oficiálním výsledkům řeší jury do 4 dnů ode dne podání protestu. Nemůže-li se některý z členů jury projednávání účastnit, pořadající subjekt musí zajistit náhradu.
- 23.6 Všichni účastníci sportovní akce jsou povinni s jury spolupracovat k objasnění podaných podnětů.
- 23.7 Jury má právo použít i nestandardní řešení.
- 23.8 Pro řešení případných protestů proti oficiálním výsledkům je pořadající subjekt povinen archivovat po dobu 3 měsíců od vydání oficiální výsledkové listiny, všechny záznamy o průchodu startem, kontrolami a cílem.
- 23.9 Proti rozhodnutí jury lze podat odvolání dle příslušné kapitoly těchto Pravidel.

24 Porušení Pravidel

- 24.1 Porušení Pravidel závodníkem musí být posouzeno hlavním rozhodčím, který má právo závodníka diskvalifikovat. Závodník se proti diskvalifikaci může odvolat podáním protestu.
- 24.2 Při zvláště závažných událostech ovlivňujících regulérnost závodu by měly být hlavním rozhodčím zrušeny výsledky sportovní akce nebo závodu konkrétní kategorie, a to bez ohledu na to, zda byl podán protest. Proti rozhodnutí hlavního rozhodčího o zrušení výsledků lze podat protest.
- 24.3 V případě, že dojde z důvodů jednoznačného a podstatného nedodržení Pravidel ze strany pořadatelů ke zrušení výsledků závodu nebo sportovní akce, je závodník, který odstartoval nebo se k tomu chystal, či jeho klub oprávněn požadovat po pořadajícím subjektu navrácení maximálně 50 % vkladu.
- 24.4 Účastník sportovní akce, který porušil Pravidla obzvláště závažným způsobem, může být disciplinárně stíhán. Podněty na disciplinární stíhání musí být předány disciplinární radě do 14 dnů ode dne, kdy k disciplinárnímu přestupku došlo.

25 Protesty

- 25.1 Protest proti porušení či nedodržení Pravidel v průběhu sportovní akce závodníkem nebo pořadatelem nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího, může podat každý účastník sportovní akce hlavnímu rozhodčímu, který ho předá k projednání jury. Protest proti porušení či nedodržení Pravidel během sportovní akce nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího se podává písemně, a to nejpozději do 30 minut po plánovaném času uzavření cíle.
- 25.2 Protest proti startovním listinám, oficiálním výsledkům a dalším skutečnostem, které nevyžadují prověření na místě, může podat jakákoliv osoba zainteresovaná na výsledcích sportovní akce hlavnímu rozhodčímu, který ho předá k projednání jury. Protest proti startovním listinám se podává písemně do 24 hodin před časem prvního startu sportovní akce, případně do doby uvedené v pokynech závodu u vícedílných závodů a závodů s handicapovým startem. Protest proti oficiálním

výsledkům a dalším skutečnostem se podává písemně do 4 dnů od zveřejnění oficiálních výsledků sportovní akce.

- 25.3 Protest je nutno doložit vkladem. Výše vkladu musí být zveřejněna v rozpisu.
- 25.4 Není-li protest uznán, propadá vklad ve prospěch pořadajícího subjektu. Je-li uznán jako oprávněný, vklad se vrací a jury uloží hlavnímu rozhodčímu realizaci jejího rozhodnutí.
- 25.5 Všechny podané protesty a výsledek jejich projednání musí být zaneseny v oficiální výsledkové listině.

26 Odvolání

- 26.1 Pro případ odvolání proti rozhodnutí jury je pořadajícím orgánem jmenována odvolací komise. Pokud se protest týká závodu konkrétní kategorie, je odvolací komise jmenována v souladu se Soutěžním řádem příslušejícím nejvyšší soutěži, do které je závod zařazen. V ostatních případech vykonává funkci odvolací komise vedení organizační složky sekce OB, jíž je pořadající subjekt členem.
- 26.2 Odvolání proti rozhodnutí jury lze podat odvolací komisi do 7 dnů od zveřejnění rozhodnutí jury. Odvolání musí být podáno písemně a může je předložit i jiný účastník sportovní akce, než který podával příslušný protest. Odvolání musí být doloženo vkladem ve výši dvojnásobku vkladu původního protestu.
- 26.3 Odvolání nemá odkladný účinek, tj. až do rozhodnutí odvolací komise platí výsledky sportovní akce dle rozhodnutí jury.
- 26.4 Odvolací komise projednává odvolání co nejdříve, nejpozději však do 15 dnů od doručení odvolání. Osoba předkládající odvolání i hlavní rozhodčí příslušné sportovní akce se mohou na vlastní žádost projednávání zúčastnit.
- 26.5 Rozhodnutí odvolací komise je konečné. Komise uloží hlavnímu rozhodčímu příslušného závodu realizaci jejího rozhodnutí (včetně možného vrácení vkladu za odvolání a případného původního vkladu za protest).

27 Reklama

- 27.1 Reklama na tabákové výrobky a lihoviny je zakázána.
- 27.2 Pokud je závodníkovi přiděleno startovní číslo, musí být případné reklamy na startovním čísle viditelné a je zakázáno je jakkoliv upravovat nebo zakrývat.